

невидими частици слюнка. Тъкмо тия частици (изпръски) носят и предават заразата на много болести, а най-вече на туберкулозата.

Затуй, боленъ или здравъ, всѣки трѣбва да свикне да не говори отблизо, да поставя кърпа или ржка при кашляне и кихане и да помни, че често пѫти, безъ да иска, може да предаде болестта си на другитѣ, на околните си. Така се предава и инфлуенцата, и брусницата и скарлатината.

Първото нѣщо, което трѣбва да помнимъ, то е: че туберкулозата е много разпространена болест. До скоро тя се ширѣше най-вече въ градовете, ала напоследъкъ проникна и въ селата и тамъ прави не по-малко опустошения.

Знаемъ, колко много болни отъ туберкулоза сѫ прѣснати навсѫде и какъ тѣхъ нехайно, поради незнание и немара, се отнасятъ къмъ близки и познати. Никой отъ тѣхъ не взема най-обикновенитѣ мѣрки да предпази отъ заразяване другитѣ, да не кашля въ лицето на близкия си, да не плюе и да не храчи де завари.

Затуй, може да се каже, че рѣдко има човѣкъ, докато стигне 20 годишна възрастъ, да не се е заразилъ отъ туберкулоза. Ученитѣ доказаха това съ точни изследвания най-вече за градовете.

Напоследъкъ, благодарение на това, че селяните почнаха усилено да иматъ вземане-даване съ градовете, да прекарватъ тамъ въ кръчми, ханища, хотели и въ частни кѣщи, да изпращатъ децата си въ училищата, младежите — въ казармите, момичетата — да служатъ, ние виждаме, че туберкулозата все повече и повече се настанива въ селата и прави голѣми поражения. Има цѣли семейства, които измирятъ отъ туберкулоза. И болестта тамъ сешири застрашително: деца, юноши, девойки, майки и баби ставатъ все по-често и по-често жертва на туберкулозата.

Затуй, отъ денъ на денъ се налага сериозно да се замислимъ за борбата, при наши условия, противъ тази „бѣла чума“, както наричатъ нѣкои туберкулозата.

*

Видѣхме, че най-често се заразяватъ отъ туберкулоза, най-често боледуватъ бѣлитѣ дробове у човѣка. За да се предпазимъ отъ заразяване, първата мѣрка, ще рече, е да опазимъ отъ зараза бѣлитѣ си дробове: да си осигуримъ здраво дишане, да не се излагаме на заболяване, чрезъ ослабване на гърдите си, чрезъ омаломощване на дробовете си.

Знаемъ, колко бѣзо и силно запада човѣкъ, когато боледува отъ охтика, когато болестта засегне и почне да разяжда бѣлитѣ дробове: той съхне, чезне, губи сили, тлѣе всѣки денъ. Въ нѣкои наши покрайнини, за такъвъ боленъ казватъ: „сира-